

KLAGANDE

Västvatten AB

MOTPART

Miwas Sverige AB, 559405-2184

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 25 november 2024
i mål nr 11532-24, se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom.

YRKANDEN M.M.

Västvatten AB yrkar att kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och anför följande.

Upphandlingen avser ramavtal för löpande inköp av portabla flödesmätare. Västvatten är inte intresserat av tjänster kopplade till flödesmätning, utan det enda av vikt är hur väl en mätare fungerar. Att det är fråga om köp av mätare har tydligt framgått av det svar som Västvatten gav på Miwas fråga under anbudstiden.

Syftet med referenstagning var att till en oberoende part kunna ställa frågor om flödesmätaren och om den fungerat på ett tillfredsställande sätt. Det har

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

aldrig ställts några krav på att referenten måste ha köpt flödesmätare i samma omfattning som den aktuella upphandlingen avser. Västvatten har velat prata med två kunder som själva använt mätaren som levererats av Miwas, och alltså inte låtit kritiska moment som installation och underhåll skötas av någon annan part.

Av svar från referenterna framgår att det som de har köpt av Miwas är mätdata och inte flödesmätare. Det är därför svårt, om inte omöjligt, för referenten att svara på hur själva flödesmätaren har fungerat. Miwas tjänst i form av mätdata kan inte jämföras med ett fysiskt verktyg i form av en flödesmätare.

Miwas Sverige AB anser att överklagandet ska avslås och anför följande.

Det som Miwas har offererat motsvarar samtliga krav i upphandlingen. Västvattens orsak för diskvalificering av Miwas anbud bygger på misstro mot produkten. Inga fakta eller bevis om svagheter anges. Om Västvatten verkligen tvivlade på produkten kunde bolaget ha bett Miwas att visa den. Produkten är utvecklad för just den miljö och det syfte som beskrivs av Västvatten. Svaren från referenskunderna visar att Miwas uppfyller samtliga krav i upphandlingen.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Av förfrågningsunderlaget framgår att syftet med den aktuella upphandlingen är att få till stånd ett ramavtal med en leverantör som kan tillgodose Västvattens löpande behov av flödesmätare som med en viss beräknad skiftande årlig volym ska levereras under åren 2024–2027. Av den tekniska specifikationen framgår bl.a. att mätarna ska vara portabla och levereras med monteringsanordning för temporär installation i en ledning. Som svar på en fråga från Miwas under anbudstiden har Västvatten klargjort att upphandlingen avser inköp av flödesmätare.

Mot denna bakgrund bedömer kammarrätten att det har varit tydligt att upphandlingen avser en produkt i form av en flödesmätare och inte en tjänst som innebär leverans av mätresultat. Eftersom de referenser som Miwas har åberopat inte avser efterfrågad produkt hade Västvatten rätt att utesluta Miwas från att delta i anbudsutvärderingen.

Förvaltningsrättens dom ska därför upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (KR-09).

I avgörandet har deltagit kammarrättsrådet Lars Dahlström (ordförande), kammarrättsrådet Roger Petersson (referent) och kammarrättsrådet Eva Römbo.

Föredragande har varit kammarrättsfiskalen Thea Westh.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 2

DOM
2024-11-25
Meddelad i Göteborg

Mål nr
11532-24

SÖKANDE

Miwas Sverige AB, 559405-2184

MOTPART

Västvatten AB, 556901-9622

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, förkortad LUF

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och beslutar att Västvatten AB:s upphandling av portabla flödesmätare för spill/dagvatten, dnr 2024/176, inte får avslutas förrän rättelse har gjorts genom ny anbudsutvärdering.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

BAKGRUND

Västvatten AB genomför en upphandling av portabla flödesmätare för spill/dagvatten, dnr 2024/176. Av tilldelningsbeslut den 8 oktober 2024 framgår att annan leverantör än Miwas Sverige AB vunnit upphandlingen.

I tilldelningsbeslutet anges att Miwas Sverige AB:s anbud inte har utvärderats. Beslutet har följande motivering. Anbudsgivaren ska ha dokumenterad erfarenhet av att leverera de produkter som efterfrågas. Anbudsgivaren har efter begäran från upphandlande enhet inkommit med kontaktpuppgifter till referenter. Några av referenterna har ej kunnat nå trots upprepade kontaktförsök via e-post och telefon. Resterande referenter som upphandlande myndighet fått kontakt med har angivit att det inte rör sig om löpande leveranser av flödesmätare, utan leverans av tjänster som har inkluderat flödesmätning. Anbudet anses därmed inte vara kvalificerat och går därmed inte vidare för utvärdering av kriterier.

YRKANDEN M.M.

Miwas Sverige AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny utvärdering genomförs där även bolagets anbud ingår. Bolaget anför bl.a. följande.

De uppfyller samtliga krav under punkt 2.7 i upphandlingsdokumentet.

Västvattens motivering antyder att det finns krav på ”löpande leveranser av flödesmätare” men några sådana krav finns inte i punkt 2.7.

Inom branschen för uppmätning av tillskottsvatten är det brukligt att kommunen hyr utrustning för att genomföra mätningar och analyser, så kallade kampanjer. Orsaken till att de flesta kommuner väljer att hyra utrustning under en kampanj är för att behovet av antal mätare varierar stort (1–15) beroende på

mätområdets yta, indelning och population. Kampanjerna sträcker sig över en begränsad tid, vilket gör att fungerande mätutrustning behöver finnas tillgänglig under hela den tiden och dessutom servas efter kampanjen. I tillägg till själva mätutrustningen har de utvecklat tjänster anpassade till beskrivna branschvillkor. Alla tilläggstjänster är frikopplade från varandra och mätutrustningen. De kunder som vill kan använda mätutrustningen och utföra dessa moment i egen regi. Med bolagets volym av flödesmätare borde det framgå för alla och envar att de har löpande erfarenhet av inköp, inleverans, utleverans och försäljning av flödesmätare. Bolaget kan leverera både tjänster och mätutrustning.

Västvatten AB anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande.

Av de referenser som *Västvatten* har lyckats få kontakt med har dessa angett att det inte rör sig om köp av flödesmätare som kunden själv använder, utan referenserna har köpt/hyrt olika tjänster ifrån *Miwas A/S*. Upphandlingsdokumentet är utformat så att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare förstår att efterfrågade referenser ska vara motsvarande som efterfrågas under den kommande avtalsperioden. Det framgår tydligt av upphandlingsannonsen och upphandlingsdokumentet att *Västvatten* har för avsikt att teckna ramavtal för löpande leveranser av flödesmätare. Bolaget har dessutom under anbudstidens gång ställt en fråga hur prissättning ska ske, där *Västvatten* uppgivit att det rör sig om köp av varor och inte en tjänst. Lämnade referensuppdrag styrker inte att bolaget har sådan erfarenhet som behövs för att kontraktet ska kunna fullgöras enligt uppsatta ska-krav. Referenskraven har en tydlig koppling till upphandlingsföremålet och står i rimlig proportion till detta. Att godkänna bolagets referensuppdrag som omfattar tjänster kan omöjligt anses vara likvärdigt med köp av flödesmätare utan att åsidosätta de grundläggande principerna om likabehandling, när upphandlingsföremålet omfattar löpande inköp av flödesmätare.

Bolaget har i anbudet beskrivit att deras affärsidé är att bedriva mätverksamhet för identifiering och kartläggning av tillskottsvatten. Det framgår inte någonstans att de har den erfarenhet av försäljning av flödesmätare som de anger först nu i sitt yttrande och detta har inte heller kunnat bekräftas av de referenser som Västvatten har kontaktat under anbudsutvärderingen.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Upphandlande enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LUF).

Om den upphandlande enheten har brutit mot någon bestämmelse i LUF och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 6 § LUF).

Förvaltningsrättens prövning är en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot principerna för upphandling eller någon annan bestämmelse i LUF. I mål om överprövning gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig, på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter som denne grundar sin talan på (se Högsta förvaltningsdomstolens avgöranden RÅ 2009 ref. 69 och HFD 2023 ref. 44 p. 14–15).

Förvaltningsrättens bedömning

Aktuell upphandling avser köp av portabla flödesmätare för spill/dagvatten. Frågan i målet är om bolagets anbud rätteligen borde ha kvalificerats och gått vidare till utvärdering eller om Västvatten har fog för sin bedömning att bolaget inte uppfyller referenskravet. Det avgörande i målet är om Västvattens tillämpning av aktuellt krav i upphandlingen har varit riktig.

I en upphandling utgör upphandlingsdokumenten en central del av förfarandet. En förutsättning för att underlaget ska kunna fylla sin konkurrensuppsökande funktion är att anbudsgivare kan vara säkra på att de obligatoriska krav som ställs i underlaget upprätthålls under hela förfarandet. Anbud som inte uppfyller upphandlingsdokumentens obligatoriska krav ska inte beaktas vid utvärderingen (jfr HFD 2016 ref. 37).

Avsnitt 2.7 Referensuppdrag i upphandlingsdokumentet har följande lydelse:

För att anses godkänd för uppdraget ska anbudsgivaren ha dokumenterad erfarenhet och förmåga att leverera de produkter som efterfrågas, vilket ska kunna styrkas vid begäran. Kontaktuppgifter till referenser ska kunna lämnas inom 5 arbetsdagar från begäran, uppgifterna behöver inte bifogas anbudet.

Minimikrav på referenserna ska vara:

- Referensuppdrag utförda inom anbudsgivarens egna organisation eller koncernägda bolag godtas inte.
- Referensen ska ha fått samma typ av flödesmätare som offereras till detta avtal
- Leveransen ska ha utförts på ett för beställaren tillfredställande sätt.

Upphandlande enhet förbehåller sig rätten att kontakta referenten för att bekräfta ovanstående uppgifter. Om referenten ej går att nå vid upprepade kontaktförsök kan referensuppdraget komma att underkännas.

Förvaltningsrätten konstaterar att de krav som uppställs är att anbudsgivarna ska ha dokumenterad erfarenhet och förmåga att leverera de produkter som efterfrågas samt att referensen ska ha fått samma typ av flödesmätare som

offererats i upphandlingen och att leveransen ska ha utförts på ett tillfredsställande sätt.

I den skrivelse som Västvatten skickat till de av bolaget angivna referenspersonerna anges att det är ett krav i upphandlingen att anbudsgivaren ska lämna minst två referenser. Den första och fjärde frågan i utskicket lyder: ”Har ni köpt/anlitat Miwas A/S eller Miwas AB?” och ”Är ni nöjda med flödesmätaren och Miwas som leverantör?”.

Tre av de kontaktade referenserna har besvarat frågorna och angett att de har anlitat Miwas AS, inte genom att köpa produkten utan att hyra den, i kombination med andra tjänster samt att de är nöjda med utrustning och tjänster som levererats.

Västvatten anför att bolaget inte uppfyller det krav som ställs i upphandlingsdokumentet beträffande referenser. Förvaltningsrätten konstaterar att de minimikrav på referenserna som räknas upp är att de ska ha fått samma typ av flödesmätare som offereras till detta avtal och att leveransen ska ha utförts på ett för beställaren tillfredsställande sätt. I avsnittet anges inte att referensens erfarenhet av leveranser inte kan avse hyrd utrustning. I denna del fästs särskild vikt vid hur kravet är formulerat i upphandlingsdokumentet. Förvaltningsrätten anser att Västvatten har gjort avsteg från likabehandlingsprincipen i LUF genom att diskvalificera bolaget på den grund som anges i tilldelningsbeslutet.

Förvaltningsrätten anser således att Västvatten inte har haft fog för sitt beslut att diskvalificera bolaget från att delta i utvärderingen och därmed har agerat i strid med LUF och de upphandlingsrättsliga principerna. Eftersom bolagets anbud felaktigt har förkastats får bolaget anses ha lidit eller riskera att lida skada. Bolagets ansökan om överprövning ska därför bifallas på så sätt att utvärderingen ska göras om där även bolagets anbud ska ingå.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-05)

Karin Hansson

Rådman

Föredragande i målet har varit föredragande juristen M Georgsson.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

Hur man överklagar

KR-09

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga det till Högsta förvaltningsdomstolen. Överklagandet ska skickas till kammarrätten. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet.

I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen senast den dag tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen är en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får Högsta förvaltningsdomstolen inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta förvaltningsdomstolen ska pröva ett överklagande. Högsta förvaltningsdomstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller kammarrättens beslut. Det är därför viktigt att du i överklagandet tar med allt som du vill föra fram.

Så här gör du

1. Skriv kammarrättens namn, målnummer och beslutsdatum.
2. Förklara vilken ändring du vill ha och varför du tycker att beslutet ska ändras.
3. Förklara varför du anser att Högsta förvaltningsdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd ovan).
4. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Bifoga de skriftliga bevis du hänvisar till om de inte redan finns i målet.
5. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om hur domstolen kan nå dig: e-postadresser, postadresser,

och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

6. Skicka eller lämna in överklagandet till kammarrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Kammarrätten kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet, och då står kammarrättens beslut fast.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar kammarrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta förvaltningsdomstolen.

Har du tidigare fått handlingar med förenklad delgivning kan även Högsta förvaltningsdomstolen skicka handlingar på detta sätt.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med kammarrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.